

An Analysis of the Relationship between Aggression and Anger Levels of The Adolescents Living in Orphanages¹

Research Article

Emine BALCI², Kamil Arif KIRKIC³

² Ministry of Family, Labour and Social Services, Expert, Turkey, ORCID: 0000-0003-0820-9338

³ İstanbul Sabahattin Zaim University, Faculty of Education, Department of Educational Sciences, Turkey, ORCID: 0000-0002-8902-437X

To cite this article: Balci, E. & Kirkic, K. A. (2019). An Analysis of the Relationship between Aggression and Anger Levels of The Adolescents Living in Orphanages, *International Online Journal of Educational Sciences*, 11 (5), 33-58.

ARTICLE INFO

Article History:

Received:
04.07.2019

Available online:
01.11.2019

ABSTRACT

In this study, the relationship (correlation) between aggression and anger levels of the adolescents living in orphanages was analysed. The participants in the research study comprised of a total of 133 adolescents including 72 females and 61 males living in Istanbul, in Child Support Centers in Kemberburgaz, Florya, Tepekent, Alibeykoy, Beylikduzu and Children's Homes in Halkali, Kasimpasa, Kocamustafapasa and Zeytinburnu. The participants were selected through the method of random sampling. In the study "Aggression Inventory" developed by Olweus and adapted by Gladue, "Trait Anger and Anger Expression Style Scale" developed by Spielberger and "Personal Information Form" prepared by the researcher that carried out the study were used to measure the aggression levels of adolescents, to identify the anger levels of adolescents and to collect the data related to the variables of the study, respectively. Data results obtained at the end of the study show that the scores the females got from physical aggression inventory were relatively lower than those of males. It was observed that the scores the adolescents living in Child Support Center got from trait anger, anger expression style and physical aggression scales were relatively higher than those of the ones living in orphanages. Demographic information such as duration of stay in orphanages, grade at school, peer relationships were not found to be correlated with aggression and anger levels of adolescents. And what is more, it was concluded that as the adolescents got higher scores from the sub-scale of anger expression style, so did they from the aggression scales

© 2019 IOJES. All rights reserved

Keywords:

A Child in Need of Protection, Aggression, Anger

¹ This study is derived from the master thesis by Emine Balci entitled "An Analysis of the Relationship between Aggression and Anger Levels of The Adolescents Living in Orphanages" under the supervision of Dr. Kamil Arif Kırıkç

² Corresponding author's address: Ministry of Family, Labour and Social Services

Telephone: +905064015050

e-mail: eminebalci2003@gmail.com

DOI: <https://doi.org/10.15345/iojes.2019.05.003>

Introduction

The existing impact of family on a child prevails in every stage of life. The family structure can break down because of the reasons like financial problems, marital separation, migration and death. Due to family breakdown living conditions and needs of the child can not be fulfilled satisfactorily. Uncertainties and inadequacies with respect to the care make a child dependent on protection and care (Cicekcioglu and Durualp, 2013).

The children who are put under protection because of adverse circumstances experience problems arising from insufficient infrastructure of the institutions providing care services, shortage of qualified caregivers and living in a crowded environment. Family issues and lack of confidence caused by living in a care institution, hopelessness about the future, socialization problems, sense of rejection, negligence and abuse are the factors that lead to low self-esteem. In the studies regarding orphanages it was found that the circumstances provided by the institutions were inappropriate in terms of the development of identity and self-esteem (Bulut,1995).

Orphanages are the environments where a lot of children and adolescents that have different characteristics have to live together and communicate intensely with each other. Not growing up in an ideal family environment, those living in orphanages are under risk in many ways. The studies carried out showed that the adolescents living in orphanages developed disorders related to physical, social and psychological development, had higher levels of concerns for the future, lower levels of self-esteem and higher levels of depression, experienced higher levels of hopelessness and loneliness, had communication problems and used higher rates of substance (Asik, 2006); Cetin and Cavusoglu, 2009; Demirbilek and Kok, 2000; Simsek, Erol, Oztop, Munir and Ozen, 2008).

Anger is a combination of cognitive, emotional and behavioural reactions evoked by desperation, weakness and incompetency that arise in accordance with the quality of stimulus when exposure to unfair treatment, emotional injury, disappointments, abasement, exposure to attack and an individual threat are detected or an inhibition occurs. In order to express their emotion of anger in a healthy way individual should try to solve the problem by talking explicitly to the person they have problem with after controlling their anger and using an effective problem-solving method (Ustun and Yavuzarslan,1995).

Although anger is a natural and universal emotion, it shows difference in parallel with the development of an individual according to the periods of development, learnings and the socialization process with age. Within this period a child observes behaviours, attitudes and manners of parents and other family members and communication patterns and the way of expressing emotions in a family environment and domestic psychological dynamics, take them as a model, identify themselves with them and imitate them (Aydin, 2005).

It is foreseen that because those living in orphanages have no role models around them to look up to, no models with communication and problem-solving skills, are deprived of affection and compassion they need, feel incompetent to express their emotions, cannot identify themselves and are not valued concerning individualistic status, they tend to be faced with inhibition. That is why, it is of course no coincidence that these individuals have high levels of anger, cannot express their anger appropriately and appeal to aggression to resolve the conflicts.

In a literature review following studies analysing the impacts of anger and aggression especially on adolescents draw attention.

In the study carried out by (Bal,2010; Başaran,2008; Erdemir,2017; Kurnaz,2009; Kurtoğlu,2009; Pekince,2012; Pınar,2006; Yeğen,2008) on high school students it was found that male students` tendency towards anomalous behaviour was higher in an overall score and most of the sub-dimension scores in

comparison with female students, that students' tendency towards anomalous behaviours who were abused, perceived the relation of parent-adolescent-child negatively and perceived low social support was higher in an overall score and most of the sub-scale scores in comparison with the other students and that students' tendency towards anomalous behaviours who were exposed to physical violence in home, found the home environment unrestful and did not treat each other affectionately was higher in comparison with the ones reporting that they did not experience such things in their homes.

In the studies carried out by (Acar,2015; Çalıkoğlu;2010; Çetin,2004; Kılıçaslan,2000; Olmuş ,2001 tarafından) monitoring perceived in a family environment increased trait anger of adolescents, caused them to suppress their angers and to develop a behaviour to control them and exercised effects quite the opposite of unity and solidarity.

The result of the study carried out by Dizman,2003 and Ersoy, 2001 on the children in 9-11 age range who were looked after in children's home and by their family indicated that gender, number of siblings, birth order, parental education level, opponent in a fight, favourite books and films, the reason to be put in children's home were significantly different in terms of overall aggression scores and that the children living in children's home displayed more aggressive behaviours.

In the study carried out by Gürsoy,2000;Ozdemir, Vazsonyi and Cok (2013) on high school students it was found that maternal intimacy, gaining approval of father about friendships and parental monitoring on a child were correlated with low self-control and that low self-control were indirectly correlated with aggression.

In the studies carried out by Ağlamaz,2006;Erdemir,2012 and Yavuz,2009 on high school students it was found that internet use, intended use of internet, application areas of internet, duration of internet use, time interval of internet use, most visited sites and the games played exerted an impact on aggression levels and that male students had higher aggression levels.

In the study carried out by (Olmuş,2001 and Tanbag,2004) it was found that the adolescents living with their parents had higher scores in exposure to criticism, unfair treatment, anxious behaviours than those living in orphanages while the adolescents living in orphanages had higher scores in anger at the world and other people than those living with their parents.

In addition to the fact that adolescence is a period where certain physical and psychological problems surface, it also complicates the relationship between individuals. During this process, individuals may have problems and conflicts with the people in their social circle. In order for these relationships with the social circle to remain undamaged, finding solutions in a constructive manner is critical. What the adolescent needs the most is to be understood, and they may grow furious and aggressive once they feel that they are not understood enough.

Up until today, there has been many researches about the aggression and temper levels of adolescents .However, our research has shown that there is not a research that includes the aggression levels of adolescents who live in youth homes. For this reason, there was a need for this research.

This research is conducted with the purpose of determining the relationship between the temper and aggression levels of adolescents living in youth homes. In line with this purpose, the opinions of adolescents regarding this relationship will be introduced and it will be examined whether or not these opinions have an influence on self-respect and satisfaction with life. Furthermore, it will be analyzed whether gender, education level, peer relationships, duration of stay in an orphanage and the institutions where the adolescents stay have any kind of an influence. Within this context, this research will determine the relationship between the temper and aggression levels of a total of 133 adolescents including 72 females and 61 males living in the institutions

under the Ministry of Family, Labour and Social Services (Istanbul) that are Child Support Centers in Kemerburgaz, Florya, Tepekent, Alibeykoy and Beylikduzu and Children`s Homes in Halkali, Kasimpasa and Zeytinburnu. In order to examine the opinions of the adolescents in line with the aforesaid variables, the research includes analyses on the questions below:

1. Can we make sense out of the difference in temper and aggression levels of adolescents, with regards to their gender?
2. Can we make sense out of the difference in temper and aggression levels of adolescents, with regards to their age?
3. Can we make sense out of the difference in temper and aggression levels of adolescents, with regards to the level of education of their parents?
4. Can we make sense out of the difference in temper and aggression levels of adolescents, with regards to how their relationship is with their friends?
5. Can we make sense out of the difference in temper and aggression levels of adolescents, with regards to the duration of their stay in a youth home?
6. Can we make sense out of the difference in temper and aggression levels of adolescents, with regards to the type of institution they live?

The research has shown that the expression of anger increases the aggression levels of adolescents. This will guide the psychologists working in youth homes to help out the adolescents who are going through anger-control issues.

One of the most important findings of this research is that the levels of anger, anger expression and physical aggression of adolescents staying in Child Support Centers are remarkably higher than those staying in Children`s Homes. The reason of the stay in a Child Support Center is drug use, suffer from abuse and delinquency. This indicates that their temper and aggression levels are also affected by other factors besides being away from families. The staff of a Child Support Center has to be more sensitive and careful towards these children. Given to the fact that these children have significantly higher temper and aggression levels, it will be beneficial for experts to take precautions in order to heal their mental health and reintegrate them into the society.

Method

Research Model

Because the aim of the study was to find out whether the relationship (correlation) between anger and aggression levels of the adolescents living in orphanages showed any differences with respect to various variables, ``correlational survey model`` was designed as a research model. Correlational model is a research method that describes a circumstance that occurs in the past or still prevails between two or more variables on its own conditions with no little interference (Karasar, 2009).

Population and Sample

The population of the study comprised adolescents in 15-18 age range living in the institutions under the Ministry of Family, Labour and Social Services (Istanbul) that are Child Support Centers in Kemerburgaz, Florya, Tepekent, Alibeykoy and Beylikduzu and Children`s Homes in Halkali, Kasimpasa and Zeytinburnu. In the research data were obtained from 190 adolescents participating in the study voluntarily between the months of January and May,2018. After the data were entered into SPSS 18, 57 samples were excluded from the study, being regarded as outliers (Karaatli, 2010) that signify an inaccurate coding and extreme values. The sample of the study comprised 133 voluntary adolescents.

The Statistical data regarding the demographic characteristics of the study group is shown below in table 1.

Table 1. Statistical Data Analyses Regarding Demographic Characteristics of the Adolescents

	<i>f</i>	%
Gender		
Female	72	54.1
Male	61	45.9
Age		
15-16 years	48	36.1
17-18 years	85	63.9
Grade at school		
High school 1 – high school 2	24	18.0
High school 3 – high school 4	63	47.4
Not studying	46	34.6
Maternal education levels		
Primary School – secondary school	124	93.2
High School– university	9	6.8
Paternal education levels		
Primary school– secondary school	103	77.4
High school – university	30	22.6
Relationship with friends		
Good	86	64.7
Bad	47	35.3
Institution in which adolescents stay		
Child Support Center	70	52.6
Children`s Home	63	47.4
Duration of stay in an institution		
1-2 years	72	54.1
3-4 years	61	45.9

As seen in the table, of 133 adolescents making up the sample 54% (n=72) were female and 45,9% (n=61) were male, 63,9% (n=85) were in 17-18 age range, 47,4% (n=63) studied in the 3rd and 4th grade of high school, 93,2%(n=124) had a primary-secondary school graduate mother , 77,4% (n=103) had a primary-secondary school graduate father, 64,7% (n=86) had a good relationship with their friends, 52,6% (n=70) stayed at Child Support Center and 54,1% (n=72) stayed in the institutions for 1-2 years.

Data Collection Tools

Demographic characteristics (such as gender, age, grade at school, parental education level, duration of stay in orphanage of adolescents) compiled by the researcher and used in this study have the feature of

providing information. Trait Anger and Anger Expression Style Scale developed by Spielberger (1988) and adapted by Ozer (1994) and Aggression Inventory developed by Olweus and adapted by Otrar (2009) were used to determine trait anger level and aggression level respectively. As for determining the aggression levels, the adaptation developed by Olweus was explained by Otrar's Aggression Levels Scale. Reliability of sub-scales of constant anger, internal anger, anger expression and anger control are respectively $\alpha=0.874$, $\alpha=0.823$, $\alpha=0.804$ ve $\alpha=0.902$, proving high levels of reliability. Developed by Olweus, edited by Gladue and adapted by Otrar, Aggression Levels Scale has 30 questions but only 20 of them are taken into account. The scale is a 5 point Likert Scale and it has 4 sub-dimensions namely "physical aggression", "verbal aggression", "impulsive aggression" and "avoidance of aggression". The factor analysis conducted by Gladue has indicated that the Cronbach's Alpha Score of physical aggression of male adolescents is 0.82, that of verbal aggression is 0.81, that of impulsive aggression is 0.80 and that of avoidance of aggression is 0.65. The analysis has shown that Cronbach's Alpha Score of physical aggression of female adolescents is 0.70, that of verbal aggression 0.76, that of impulsive aggression is 0.76 and that of avoidance of aggression is 0.74

Data Collection

Research data were collected by the researcher that carried out preliminary application in Child Support Center, Alibeykoy and in accordance with demands of Experts in Directorate General of Child Services some demographic questions such as relationship with family, the reason to stay in an orphanage were established. Data of preliminary application were not utilized in the study. Afterwards adolescents assumed to make up the population and sample of the study were selected through random sampling method and scales were applied. Through this method data collection is a method that enables to prevent waste of time and is based on volunteering (Akgün, Buyukozturk, Çakmak, Demirel, Karadeniz and Kılıç, 2016). The data of the research were collected in the institutions under the Ministry of Family, Labour and Social Services between the months of February 2018 and May 2018.

Data Analysis of the Study

The data were entered into SPSS Program Version 18.0 and analyzed. In order to analyze the data descriptive statistical methods (such as number, percentage, average, standard deviation and correlation) were used.

The result of skewness and kurtosis tests that were performed to determine whether the scores that the adolescents living in Orphanages got on Trait Anger, Anger Expression Style Scale and sub-dimensions of internal anger and the data obtained from physical aggression, verbal aggression, impulsive aggression, avoidance of aggression and sub-dimensions of aggression scales(overall score) conformed with normal distribution indicated that the whole data set were modeled by a normal distribution. In order to determine the significance between two arithmetic means Unpaired (Two Sample) t test was performed and to determine the significance between three and more independent means Anova test was performed. Pearson Correlation Analysis was utilized to determine the relationship (correlation) between the scores got from Trait Anger, Anger Expression Style and Aggression Inventory Scales.

Findings

In this section findings were given as to whether the sub-dimension scores of trait anger and aggression scales of the adolescents living in orphanages that took part in sample group differed significantly from the variables of gender, age, grade at school, parental education level, duration of stay in orphanage.

Table 2. Results of Unpaired (Two Sample) t Test Performed to Determine Whether Sub-Dimension Scores of Trait Anger Inventory Show Difference by Gender Variable of the Adolescents

Score	Gender	N	\bar{x}	SS	Sh _x	t Test		
						t	S _d	P
Score of Trait Anger scale	Female	72	24.44	4.64	0.547	1.043	131	0.299
	Male	61	23.42	6.30	0.807			
Score of Internal Anger scale	Female	72	18.05	2.94	0.347	2.356	131	0.020*
	Male	61	16.54	4.22	0.540			
Score of Anger Expression scale	Female	72	19.55	2.48	0.292	0.560	131	0.577
	Male	61	19.18	4.70	0.602			
Anger Control scale	Female	72	14.43	3.78	0.446	-3.287	131	0.001**
	Male	61	16.80	4.43	0.567			

**p<0.01; *p<0.05

According to Table 2, through an analysis of Trait Anger Inventory by gender of adolescents no statistically significant difference was found between scores of trait anger and anger expression scales. [t=1.043 and t=0.560; p>0.05].

A statistically significant difference was found between the scores of internal anger sub-inventory of the adolescents in favor of females [t=2.356; p<0.05]. The findings show that females got higher scores on internal anger sub-scale in comparison to males. Female adolescents in orphanages tend to suppress their anger more than male ones.

A statistically significant difference was found between the scores of anger control sub-inventory of the adolescents in favor of males [t=-3.287; p<0.01]. The findings show that males got higher scores on anger control sub-scale in comparison to females. Male adolescents in orphanages tend to control their anger more than female ones.

Table 3. Results of Unpaired (Two Sample) t Test Performed to Determine Whether Sub-Dimension Scores of Aggression Inventory Show Difference by Gender Variable of the Adolescents

Score	Gender	N	\bar{x}	SS	Sh _x	t Test		
						t	S _d	P
Score of physical aggression scale	Female	72	12.18	3.64	0.429	-3.348	131	0.001**
	Male	61	14.60	4.55	0.583			
Score of verbal aggression scale	Female	72	21.97	1.79	0.211	0.385	131	0.701
	Male	61	21.85	1.77	0.227			
Score of impulsive aggression scale	Female	72	19.04	4.28	0.504	0.940	131	0.349
	Male	61	18.31	4.66	0.597			
Score of avoidance of aggression scale	Female	72	5.40	0.70	0.083	0.603	131	0.548
	Male	61	5.32	0.72	0.092			
Score of aggression scale (overall score)	Female	72	58.59	5.96	0.702	-1.359	131	0.177
	Male	61	60.09	6.77	0.867			

**p<0.01

According to Table 3, through an analysis of sub-dimensions of Aggression Inventory by gender of the adolescents no statistically significant difference was found between the scores of verbal aggression, impulsive

aggression, avoidance of aggression and aggression (overall score) sub-dimensions.[From the top down $t=0.385$; $t=0.940$; $t=0.603$ and $t=-1.359$; $p>0.05$].

A statistically significant difference was found between the scores of physical aggression sub-inventory of the adolescents by gender in favor of males [$t=-3.348$; $p<0.01$]. Male adolescents got higher scores on sub-dimensions of physical aggression in comparison to female ones. Male adolescents in orphanages tend to display more physical aggression than female adolescents.

Table 4. Results of Unpaired (Two Sample) t Test Performed to Determine Whether Sub-Dimension Scores of Trait Anger Inventory Show Difference by Age Variable of the Adolescents

Score	Age	N	\bar{x}	SS	Sh _x	t Test		
						t	Sd	p
Score of trait anger scale	15-16 yrs	48	22.77	4.65	0.671	-1.930	131	0.056
	17-18 yrs	85	24.65	5.80	0.629			
Score of internal anger scale	15-16 yrs	48	18.33	3.41	0.492	2.345	131	0.021*
	17-18 yrs	85	16.81	3.69	0.400			
Score of anger expression scale	15-16 yrs	48	19.87	2.41	0.348	1.342	131	0.182
	17-18 yrs	85	19.10	4.19	0.455			
Score of anger control scale	15-16 yrs	48	16.20	5.11	0.737	1.289	131	0.202
	17-18 yrs	85	15.12	3.65	0.395			

* $p<0.05$ yrs: years

According to Table 4, through an analysis of sub-dimensions of Trait Anger Inventory by gender of the adolescents no statistically significant difference was found between the scores of trait anger, anger expression and anger control scales [$t=-1.930$; $t=1.342$ and $t=1.289$; $p>0.05$].

A statistically significant difference was found between the scores of internal anger sub-inventory by age in favor of 15-16 age group adolescents [$t=2.345$; $p<0.01$]. Findings show that 15-16 age group adolescents got higher scores on internal anger sub-scale in comparison to 17-18 age group adolescents. 15-16 age group adolescents suppress their anger more than 17-18 age group adolescents.

Table 5. Results of Unpaired (Two Sample) t Test Performed to Determine Whether Sub-Dimension Scores of Trait Anger Inventory Show Difference by Variable of Paternal Education Levels

Score	Education	N	\bar{x}	SS	Sh _x	t Test		
						t	Sd	p
Score of trait anger scale	Primary – secondary school	103	24.88	5.09	0.502	3.704	131	0.001**
	High school – university	30	20.86	5.66	1.033			
Score of internal anger scale	Primary – secondary school	103	17.30	3.52	0.347	-0.349	131	0.727
	High school – university	30	17.56	4.11	0.751			
Score of anger expression scale	Primary – secondary school	103	19.85	3.39	0.334	2.537	131	0.015*
	High school – university	30	17.76	4.11	0.751			
Score of anger control scale	Primary – secondary school	103	14.90	3.87	0.381	-2.837	131	0.007**
	High school – university	30	17.63	4.83	0.883			

**p<0.01; *p<0.05

According to Table 5, with regards to paternal education levels of the adolescents no statistically significant difference was found between the scores of internal anger sub – inventory of the adolescents [t= 0.349; p>0.05].

By paternal education levels of the adolescents a statistically significant difference was found in favor of adolescents whose fathers were primary-secondary school graduate between the scores of trait anger sub-inventory [t=3.704; p<0.01]. The findings show that the adolescents whose fathers were primary-secondary school graduate got higher scores on trait anger sub-scale in comparison to those whose fathers were high school-university graduate. The adolescents whose fathers are primary-secondary school graduate show more trait anger than those whose fathers are high school and university graduate.

With regards to paternal education levels of the adolescents a statistically significant difference was found between the scores anger expression sub-inventory in favor of adolescents whose fathers were primary-secondary school graduate [t=2.537; p<0.05]. The findings show that the adolescents whose fathers were primary-secondary school graduate got higher scores on anger expression sub-scale in comparison to those whose fathers were high school-university graduate. The adolescents whose fathers are primary-secondary school graduate express their anger more than those whose fathers are high school and university graduate.

With regards to paternal education levels of the adolescents a statistically significant difference was found in favor of adolescents whose fathers were high school-university graduate between the scores anger control sub-inventory [t=-2.837; p<0.01]. The findings show that the adolescents whose fathers were high school-university graduate got higher scores on anger control sub-scale in comparison to those whose fathers were primary-secondary school graduate. The adolescents whose fathers are high school and university graduate control their anger more than those whose fathers are primary-secondary school graduate.

Table 6. Results of Unpaired (Two Sample) t Test Performed to Determine Whether Sub-Dimension Scores of Aggression Inventory Show Difference by Variable of Paternal Education Levels of the Adolescents

Score	Education	N	\bar{x}	SS	Sh _x	t Test		
						t	Sd	P
Score of physical aggression scale	Primary –secondary school	103	13.47	4.33	0.427	0.968	131	0.338
	High school – university	30	12.66	3.93	0.718			
Score of verbal aggression scale	Primary –secondary school	103	21.84	1.81	0.178	-0.871	131	0.385
	High school– university	30	22.16	1.66	0.303			
Score of impulsive aggression scale	Primary –secondary school	103	18.92	4.37	0.431	1.033	131	0.303
	High school – university	30	17.96	4.73	0.863			
Score of avoidance of aggression scale	Primary –secondary school	103	5.44	0.72	0.071	2.626	131	0.051
	High school– university	30	5.10	0.60	0.110			
Score of aggression scale (overall score)	Primary –secondary school	103	59.68	6.27	0.618	1.358	131	0.177
	High school– university	30	57.90	6.60	1.206			

According to Table 6, with regards to paternal education levels of the adolescents no statistically no significant difference was found between the scores of physical aggression, verbal aggression, impulsive aggression, avoidance of aggression and aggression (overall score) inventories [From the top down $t=0.968$; $t=-0.871$; $t=1.033$; $t=2.626$ and $t=1.358$; $p>0.05$].

Table 7. Results of Unpaired (Two Sample) t Test Performed to Determine Whether Whether Sub-Dimension Scores of Trait Anger Inventory Show Difference Sub-Dimension Scores of of Trait Anger Inventory Show Difference by Variable of Adolescents` Relationship with Their Friends

Score	Relationship	N	\bar{x}	SS	Sh _x	t Test		
						t	Sd	P
Score of trait anger scale	Good	86	23.61	5.67	0.612	-1.030	131	0.305
	Bad	47	24.63	5.07	0.739			
Score of internal anger scale	Good	86	17.33	3.40	0.367	-0.095	131	0.924
	Bad	47	17.40	4.11	0.599			

Score of anger expression scale	Good	86	19.39	3.98	0.429	0.050	131	0.960
	Bad	47	19.36	3.03	0.443			
Score of anger control scale	Good	86	15.32	4.05	0.436	-0.708	131	0.480
	Bad	47	15.87	4.61	0.673			

According to Table 7, with regards to relationship of the adolescents with their friends no statistically significant difference was found between the scores of trait anger, internal anger, anger expression and anger control inventories of the adolescents [$t=-1.030$; $t=-0.095$; $t=0.050$ and $t=-9.708$; $p>0.05$].

Table 8. Results of Unpaired (Two Sample) t Test Performed to Determine Whether Sub-Dimension Scores of Aggression Inventory Show Difference by Variable of Adolescents' Relationship with Their Friends

Score	Relationship	N	\bar{x}	SS	Sh _x	t Test		
						t	Sd	P
Score of physical aggression scale	Good	86	12.91	4.32	0.466	-1.380	131	0.170
	Bad	47	13.97	4.06	0.592			
Score of verbal aggression scale	Good	86	21.75	1.76	0.190	-1.421	131	0.158
	Bad	47	22.21	1.78	0.259			
Score of impulsive aggression scale	Good	86	19.02	4.25	0.458	1.108	131	0.270
	Bad	47	18.12	4.80	0.701			
Score of avoidance of aggression scale	Good	86	5.38	0.72	0.077	0.334	131	0.739
	Bad	47	5.34	0.70	0.102			
Score of aggression scale (Overall score)	Good	86	59.08	6.32	0.682	-0.499	131	0.619
	Bad	47	59.65	6.50	0.948			

According to Table 8, with regards to relationships of adolescents with their friends no statistically significant difference was found between the scores of physical aggression, verbal aggression, impulsive aggression, avoidance of aggression and aggression (overall score) scales [$t=-1.380$; $t=-1.421$; $t=1.108$; $t=0.334$ and $t=-0.499$; $p>0.05$].

Table 9. Results of Unpaired (Two Sample) t Test Performed to Determine Whether Sub-Dimension Scores of Aggression Inventory Show Difference by Variable of Institution That Adolescents Stay

Score	Institution	N	\bar{x}	SS	Sh _x	t Test																																								
						t	Sd	P																																						
Score of trait anger scale	CSC	70	27.62	3.29	0.393	11.225	131	0.001**																																						
	CH	63	19.92	4.46	0.562				Score of internal anger scale	CSC	70	16.15	3.28	0.392	-4.256	131	0.001**	CH	63	18.69	3.59	0.453	Score of anger expression scale	CSC	70	20.62	3.04	0.364	4.360	131	0.001**	CH	63	18.00	3.81	0.480	Score of anger control scale	CSC	70	13.85	3.08	0.368	-5.097	131	0.001**	CH
Score of internal anger scale	CSC	70	16.15	3.28	0.392	-4.256	131	0.001**																																						
	CH	63	18.69	3.59	0.453				Score of anger expression scale	CSC	70	20.62	3.04	0.364	4.360	131	0.001**	CH	63	18.00	3.81	0.480	Score of anger control scale	CSC	70	13.85	3.08	0.368	-5.097	131	0.001**	CH	63	17.36	4.61	0.581										
Score of anger expression scale	CSC	70	20.62	3.04	0.364	4.360	131	0.001**																																						
	CH	63	18.00	3.81	0.480				Score of anger control scale	CSC	70	13.85	3.08	0.368	-5.097	131	0.001**	CH	63	17.36	4.61	0.581																								
Score of anger control scale	CSC	70	13.85	3.08	0.368	-5.097	131	0.001**																																						
	CH	63	17.36	4.61	0.581																																									

*p<0.01; CSC: Child Support Center; CH: Children`s Home

According to Table 9, with regards to institution that adolescents stay a statistically significant difference was found between the scores of trait anger sub-scale in favour of adolescents that stay in child support center [t=11.225; p<0.01]. The findings show that adolescents staying in Child Support Center got higher scores on trait anger sub-scale in comparison to those staying in Children`s Homes. The adolescents staying in Child Support Center express more trait anger than those staying in Children`s Homes.

With regards to institution that adolescents stay a statistically significant difference was found between the scores of internal anger sub-scale in favour of the adolescents staying in Children`s Homes [t=-4.256; p<0.01]. The adolescents staying in Children`s Homes got higher scores on internal anger sub-scale in comparison to those staying in Child Support Center. The adolescents staying in Children`s Homes suppress their anger more than those staying in Child Support Centers.

With regards to institution that adolescents stay a statistically significant difference was found between the scores of anger expression sub-scale in favour of the adolescents staying in Child Support Center [t=4.360; p<0.01]. The findings show that the adolescents staying in Child Support Center got higher scores on anger expression sub-scale than those staying in Children`s Home. The adolescents staying in Child Support Center express their anger more than those staying in Children`s Home.

With regards to institution that adolescents stay a statistically significant difference was found between the scores of anger control sub-scale in favour of the adolescents staying in Children`s Home [t=-5.097; p<0.01]. The findings show that the adolescents staying in Children`s Home got higher scores on anger control sub-scale than those staying in Child Support Center. The adolescents staying in Children`s Home tend to control their anger more than those staying in Child Support Center.

Table 10. Results of Unpaired (Two Sample) t Test Performed to Determine Whether Sub-Dimension Scores of Aggression Inventory Show Difference by Variable of Institution That the Adolescents Stay

Score	Institution	N	\bar{x}	SS	Sh _x	t Test																																																						
						t	Sd	P																																																				
Score of physical aggression scale	CSC	70	14.14	4.44	0.531	2.497	131	0.014*																																																				
	CH	63	12.34	3.83	0.483				Score of verbal aggression scale	CSC	70	21.91	1.76	0.211	-0.020	131	0.984	CH	63	21.92	1.80	0.227	Score of impulsive aggression scale	CSC	70	18.34	4.30	0.514	-0.992	131	0.323	CH	63	19.11	4.62	0.583	Score of avoidance of aggression scale	CSC	70	5.42	0.73	0.087	1.027	131	0.306	CH	63	5.30	0.68	0.086	Score of aggression scale (overall score)	CSC	70	59.82	6.38	0.763	1.036	131	0.302	CH
Score of verbal aggression scale	CSC	70	21.91	1.76	0.211	-0.020	131	0.984																																																				
	CH	63	21.92	1.80	0.227				Score of impulsive aggression scale	CSC	70	18.34	4.30	0.514	-0.992	131	0.323	CH	63	19.11	4.62	0.583	Score of avoidance of aggression scale	CSC	70	5.42	0.73	0.087	1.027	131	0.306	CH	63	5.30	0.68	0.086	Score of aggression scale (overall score)	CSC	70	59.82	6.38	0.763	1.036	131	0.302	CH	63	58.68	6.34	0.799										
Score of impulsive aggression scale	CSC	70	18.34	4.30	0.514	-0.992	131	0.323																																																				
	CH	63	19.11	4.62	0.583				Score of avoidance of aggression scale	CSC	70	5.42	0.73	0.087	1.027	131	0.306	CH	63	5.30	0.68	0.086	Score of aggression scale (overall score)	CSC	70	59.82	6.38	0.763	1.036	131	0.302	CH	63	58.68	6.34	0.799																								
Score of avoidance of aggression scale	CSC	70	5.42	0.73	0.087	1.027	131	0.306																																																				
	CH	63	5.30	0.68	0.086				Score of aggression scale (overall score)	CSC	70	59.82	6.38	0.763	1.036	131	0.302	CH	63	58.68	6.34	0.799																																						
Score of aggression scale (overall score)	CSC	70	59.82	6.38	0.763	1.036	131	0.302																																																				
	CH	63	58.68	6.34	0.799																																																							

*p<0.05; CSC: Child Support Center; CH: Children`s Home

According to Table 10, with regards to institution that adolescents stay no statistically significant difference was found between the scores of verbal aggression, impulsive aggression, avoidance of aggression and the scores of aggression (overall score) inventories [$t=-0.020$; $t=-0.992$; $t=1.027$ and $t=1.036$; $p>0.05$].

With regards to institution that adolescents stay a statistically significant difference was found between the scores of physical aggression sub-inventories in favor of the adolescents staying in Child Support Center [$t=2.497$; $p<0.05$]. The adolescents staying in Child Support Center got higher scores on physical aggression sub-scale in comparison to those staying in Children`s Home. The adolescents staying in Child Support Center tend to display more physical aggression than those staying in Children`s Home.

Table 11. Results of Unpaired (Two Sample) t Test Performed to Determine Whether Sub-Dimension Scores of Trait Anger Inventory Show Difference by Variable of the Adolescents` Duration of Stay in the Institution

Score	Duration	N	\bar{x}	SS	Sh _x	t Test												
						t	Sd	P										
Score of trait anger scale	1-2 years	72	23.75	5.79	0.682	-0.519	131	0.605										
	3-4 years	61	24.24	5.10	0.653				Score of internal anger scale	1-2 years	72	17.11	3.50	0.412	-0.856	131	0.394	3-4 years
Score of internal anger scale	1-2 years	72	17.11	3.50	0.412	-0.856	131	0.394										
	3-4 years	61	17.65	3.83	0.490													

Score of anger expression scale	1-2 years	72	19.56	4.19	0.494	0.635	131	0.527
	3-4 years	61	19.16	2.93	0.375			
Score of anger control scale	1-2 years	72	15.06	3.78	0.445	-1.305	131	0.195
	3-4 years	61	16.04	4.72	0.604			

According to Table 11, with regards to adolescents` duration of stay in the institution no statistically significant difference was found between the scores of trait anger, internal anger, anger expression and the scores of anger control scales [$t=-0.519$; $t=-0.856$; $t=0.635$ and $t=-1.305$; $p>0.05$].

Table 12. Results of Unpaired (Two Sample) t Test Performed to Determine Whether Sub-Dimension Scores of Aggression Inventory Show Difference by Variable of the Adolescents` Duration of Stay in the Institution

Score	Duration	N	\bar{x}	SS	Sh _x	t Test		
						t	Sd	P
Score of physical aggression scale	1-2 years	72	13.11	4.22	0.498	-0.536	131	0.593
	3-4 years	61	13.50	4.29	0.550			
Score of verbal aggression scale	1-2 years	72	21.70	1.83	0.216	-1.487	131	0.139
	3-4 years	61	22.16	1.69	0.217			
Score of impulsive aggression scale	1-2 years	72	18.41	4.19	0.494	-0.814	131	0.417
	3-4 years	61	19.04	4.76	0.609			
Score of avoidance of aggression scale	1-2 years	72	5.40	0.72	0.085	0.603	131	0.548
	3-4 years	61	5.32	0.70	0.089			
Score of aggression scale (Overall score)	1-2 years	72	58.63	6.17	0.727	-1.275	131	0.204
	3-4 years	61	60.04	6.55	0.839			

According to Table 12, with regards to the adolescents` duration of stay in the institution no statistically significant difference was found between the scores of verbal aggression, impulsive aggression, avoidance of aggression and the scores of aggression (overall score) scales [$t=-0.536$; $t=-1.487$; $t=-0.814$; $t=0.603$ and $t=-1.275$; $p>0.05$].

Table 13. Results of Pearson Correlation Analysis Performed to Determine the Relationship (Correlation) Between the Scores of Trait Anger Inventory and Aggression Inventory

Scales		Score of trait anger scale	Score of internal anger scale	Score of anger expression scale	Score of anger control scale
Score of physical aggression scale	r	0.106	-0.166	0.438	0.069
	p	0.223	0.056	0.001**	0.429

Score of verbal aggression scale	r	0.013	0.026	0.041	0.064
	p	0.882	0.770	0.640	0.465
Score of impulsive aggression scale	r	-0.066	-0.042	-0.094	-0.008
	p	0.448	0.629	0.281	0.928
Score of avoidance of aggression scale	r	0.183	0.103	-0.055	-0.124
	p	0.035*	0.239	0.533	0.156
Score of aggression scale (overall score)	r	0.049	-0.122	0.232	0.045
	p	0.578	0.163	0.007**	0.610

**p<0.01; *p<0.05

According to Table 13, no significant relationship was found between the scores of trait anger sub-scale and the scores of physical aggression, verbal aggression, impulsive aggression and aggression (overall score) of the adolescents living in orphanages [From the top down $r=0.106$; $r=0.013$; $r=-0.066$ and $r=0.049$; $p>0.05$].

A positively significant relationship was found between the scores of trait anger sub-scale and the scores of avoidance of aggression sub-scale of the adolescents living in orphanages [$r=0.183$; $p<0.05$]. As the scores of trait anger sub-scale of the adolescents got higher so did the scores of avoidance of aggression sub-scale.

No significant relationship was found between the scores of internal anger sub-scale and the scores of physical aggression, verbal aggression, impulsive aggression, avoidance of aggression and aggression inventory (overall score) of the adolescents [$r=-0.166$; $r=0.026$; $r=-0.042$; $r=0.103$ and $r=-0.122$; $p>0.05$].

A positively significant relationship was found between the scores of anger expression sub-scale and the scores of physical aggression sub-scale of the adolescents living in orphanages [$r=0.438$; $p<0.01$].

It was found that as the scores of anger expression sub-scale of the adolescents increased so did the scores of physical aggression, that there was a positively significant relationship between the scores of anger expression sub-scale and the scores of aggression scale (overall score) of the adolescents living in orphanages [$r=0.232$; $p<0.01$] and that as the scores of anger expression sub-scale of the adolescents increased so did the scores of aggression scale (overall score).

Discussion and Conclusion

In this part of the study the aim is to answer the questions under Problem using the data obtained under Findings and make comparisons with former similar studies.

At the end of the study it was found that the males got higher scores on anger control sub-scale.

In the study carried out by Kisac (1997) on university students trait anger and anger expression styles were analyzed. At the end of the study it was found that males tended to control their anger more than females. In another study carried out by Sala (1997) on university students it was found that male students were more successful to control their anger than female students.

In the study carried out by Karatas (2008) on high school students it was found that anger control levels did not vary by gender. Similar results were obtained in the studies carried out by Elkin und Karadagli (2016) on university students and by Donat Bacioglu and Ozdemir (2012) on primary school students.

While our study results show consistency with the studies carried out in 1997 by Sala and by Kisac, they differ from the latest ones. Among the reasons why there exists such a differentiation is that while the youth who are growing up adopt behavior patterns, they do not limit widespread internet access to their family and environment.

At the end of the study it was found that males got higher scores on physical aggression sub-scale.

Barrett (1979) determined in his research where the children were observed in their everyday (natural) play environments that males got higher scores on both physical and verbal aggression in comparison to females.

In the study carried out by Satan (2006) it was found that males got higher scores on violent behavior sub-scale than females. Similar results were obtained in the studies carried out by Cengiz (2010) and Zengin (2008) on adolescents. Many studies showed that males received higher mean scores on aggression (Arslan et al. (2010); Burak (2013); Cetinkaya Yildiz and Hatipoglu Sumer (2010); Gencoglu et al. (2014); Gonultas (2013); Guven (2015); Ozturk (2008).

Our study results show consistency with literature. In a traditional family environment girls are raised to be a lady unlike boys in whom the normalization of aggression is instilled, which is one of the reasons why the scores vary. Apart from upbringing patterns introduction of potential role model figures in accordance with these patterns through media makes this result possible.

The result of the study showed that the adolescents whose fathers were high school and university graduate got higher scores on aggression control sub-scale than those whose fathers were primary and secondary school graduate.

In the study carried out by Gulec (2002) it was found that paternal education level made difference in the style of anger expression. In the study carried out by Kisac (1997) on the university students it was found that the students whose fathers were secondary school graduate were the ones who expressed their anger most.

While in the study carried out by Kilicarslan (2000) on high school students a significant relationship was found between paternal education level and adolescents' level of anger suppression, in the study carried out by Ersoy (2001) on children in 9-11 age range living in Children's home and in a family environment it was found that parental education level exerted an impact on aggressive behaviors.

In the research performed by Bozkurt (2010) it was found that the students whose fathers were high school and university graduate were less prone to aggression. In the study carried out by Dizman and Gursoy (2005) on primary school students it was found that paternal education level had an impact on aggression level.

Our study results show consistency with literature. As education level increases fathers display more democratic behaviors.

The results of the study show that the adolescents living in Child Support Center got higher scores on trait anger sub-scale, anger expression scale and physical aggression sub-scale.

The results of the study show that the adolescents living in Children's Homes got higher scores on internal anger sub-scale and anger control scale.

In concerned body of literature, no studies with regards to comparison of the adolescents living in Child Support Center and Children's Home exist.

The results of the study carried out by Cetin (2004) on the students living in orphanages and other high school students show that the former had higher levels of some symptoms of psychological disorders such as anxiety, depression, negative personality, somatization and anger/aggression.

In literature the studies carried out (Ay, 2004; Soysal, 2001; Tanbag 2004 and Tanrikulu, 2002) indicate that as the adolescents got away from the family environment, they had higher aggression and anger levels and lower anger control levels.

The study comprised two different groups of adolescents. The adolescents not living with their family live in different conditions and environments. Thus, it can be deduced that the adolescents becoming involved in crime live in poorer conditions than the others. The fact that the children living in poorer conditions had lower anger control levels and higher aggression and anger levels in our study shows consistency with literature.

Suggestions for the Researchers

The participants in the research study comprised of a total of 133 adolescents including 72 females and 61 males living in Istanbul, in Child Support Centers in Kemerburgaz, Florya, Tepekent, Alibeykoy, Beylikduzu and Children`s Homes in Halkali, Kasimpasa, Kocamustafapasa and Zeytinburnu. It is beneficial for this research to be conducted in other cities of our country with other adolescents in Youth Homes inasmuch as to have a more general research.

The population of the study comprised adolescents in 15-18 age range, ergo it is not possible to generalize it to other age groups. It could be beneficial for this research to be conducted with other age groups in order to have a more extensive approach.

Suggestions for the Staff in Youth Homes

The research has shown that the expression of anger increases the aggression levels of adolescents. This will guide the psychologists working in youth homes to help out the adolescents who are going through anger-control issues.

One of the most important findings of this research is that the levels of anger, anger expression and physical aggression of adolescents staying in Child Support Centers are remarkably higher than those staying in Children`s Homes. The reason of the stay in a Child Support Center is drug use, suffer from abuse and delinquency. This indicates that their temper and aggression levels are also affected by other factors besides being away from families. The staff of a Child Support Center has to be more sensitive and careful towards these children. Given to the fact that these children have significantly higher temper and aggression levels, it will be beneficial for experts to take precautions in order to heal their mental health and reintegrate them into the society.

GENİŞLETİLMİŞ ÖZET

Ergenlik dönemi yaşanan bedensel ve psikolojik değişimler açısından bir takım problemlerin gün yüzüne çıktığı bir dönem olmasının yanı sıra kişilerarası ilişkiler yönünden de kişiyi de zorlayan bir dönemdir. Bu gelişim sürecinde kişi sosyal çevresinde yer alan kişilerle problemler ve çatışmalar yaşayabilmektedir. Sosyal çevrede yer alan kişilerle kurulan ilişkilerin zedelenmemesi için yaşanan sorunların yapıcı yollarla çözüm bulunması çok önemlidir. Anlaşılacak, ergenlik döneminde bireyin en çok ihtiyaç duyduğu durumdur; ergen karşısındaki bireyler tarafından yeterince anlaşılmadığında saldırganlık ve öfke geliştirebilmektedir. Bugüne kadar ergenlerin gerek saldırganlık düzeyleri gerekse öfke düzeyleriyle ilgili pek çok araştırma yapılmıştır. Ancak, Yetiştirme Yurtlarında yaşayan ergenlerin saldırganlık düzeylerinin birlikte incelendiği araştırmalara alan yazım incelememizde rastlanmamıştır. Bu eksiklik nedeniyle böyle bir araştırma yapılmasına gerek duyulmuştur. Bu araştırma Yetiştirme Yurtlarında yaşayan ergenlerin saldırganlık ve öfke düzeyleri arasındaki ilişkiyi tespit etmek amacıyla gerçekleştirilmiştir. Bu amaç doğrultusunda, öğrencilerin saldırganlık ve öfke arasındaki ilişkiyi yönelik düşünceleri ortaya konacak ve bu düşüncelerin benlik saygısı ve yaşam doyumu üzerinde herhangi bir değişikliğe sahip olup olmadığı ortaya konacaktır. Yine bu doğrultuda, araştırmaya katılım sağlayan katılımcıların saldırganlık ve öfke düzeyleri üzerindeki etkisinin cinsiyet, anne eğitim durumu, baba eğitim durumu, kurumlarda ne kadar süredir kaldığı, kaçınıcı sınıfta okuduğu, arkadaş ilişkileri değişkenlerine göre değişiklik olup olmadığının tespiti yapılacaktır. Bu bağlamda, çalışmada İstanbul ili Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı bünyesinde faaliyet yürüten Çocuk Destek Merkezlerinde ve Çocuk Evlerinde yaşayan 72 kız 61 erkek olmak üzere toplam 133 ergenin saldırganlık ve öfke düzeyleri arasındaki ilişki ortaya konacağı düşünülmektedir. Yukarıda ifade edilenler doğrultusunda, araştırmaya katılan ergenlerin saldırganlık ve öfke düzeyleri arasındaki ilişkilerine yönelik görüşlerinin tespit edilmesine için aşağıdaki sorulara dair analizler yer almaktadır.

1. Ergenlerin cinsiyetleri açısından öfke ve saldırganlık düzeyleri arasındaki farklılık anlamlı mıdır?
2. Ergenlerin yaşları açısından öfke ve saldırganlık düzeyleri arasındaki farklılık anlamlı mıdır?
3. Ergenlerin annelerinin ve babalarının eğitimi açısından ergenlerin öfke ve saldırganlık düzeyleri arasındaki farklılık anlamlı mıdır?
4. Ergenlerin arkadaşlarıyla ilişki niteliğinin nasıl olduğu açısından öfke ve saldırganlık düzeyleri arasındaki farklılık anlamlı mıdır?
5. Ergenlerin yurttan kalma süreleri açısından öfke ve saldırganlık düzeyleri arasındaki farklılık anlamlı mıdır?
6. Ergenlerin kaldığı kurum türüyle öfke ve düzeyleri arasındaki farklılık anlamlı mıdır?

YÖNTEM

Araştırma Modeli

Bu çalışmada Yetiştirme Yurtlarında yaşayan ergenlerin öfke düzeyleri ile saldırganlık düzeyleri arasındaki ilişkiyi çeşitli değişkenlere göre farklılık gösterip göstermediğini amaçladığından “ilişkisel (koralesyonel) tarama modeli” olarak tasarlanmıştır. İlişkisel (Koralesyonel) modeller, iki veya daha fazla değişken arasında geçmişte yaşanan ya da halen var olan bir durumu kendi koşullarında müdahale etmeden olduğu gibi betimlemeyi amaçlayan bir araştırma türüdür (Karasar, 2009:123).

Sonuç ve Tartışma

- Kızların öfke içte alt ölçeğinden aldıkları puanların erkeklerin öfke içte alt ölçeğinden aldıkları puanlara oranla daha yüksek olduğu saptanmıştır.
- Erkeklerin öfke kontrolü alt ölçeğinden aldıkları puanların kızların öfke kontrolü alt ölçeğinden aldıkları puanlara oranla daha yüksek olduğu saptanmıştır.
- Erkeklerin fiziksel saldırganlık alt ölçeğinden aldıkları puanların kadınların fiziksel saldırganlık alt ölçeğinden aldıkları puanlara oranla daha yüksek olduğu saptanmıştır.
- Babaları ilkökul ve ortaokul mezunu olan ergenlerin sürekli öfke alt ölçeğinden aldıkları puanların babaları lise ve üniversite mezunu olan ergenlerin sürekli öfke alt ölçeğinden aldıkları puanlara oranla daha yüksek olduğu saptanmıştır.
- Babaları ilkökul ve ortaokul mezunu olan ergenlerin öfke dışavurum alt ölçeğinden aldıkları puanların babaları lise ve üniversite mezunu olan ergenlerin öfke dışavurum alt ölçeğinden aldıkları puanlara oranla daha yüksek olduğu saptanmıştır.
- Babaları lise ve üniversite mezunu olan ergenlerin öfke kontrolü alt ölçeğinden aldıkları puanların babaları ilkökul ve ortaokul mezunu olan ergenlerin öfke kontrolü alt ölçeğinden aldıkları puanlara oranla daha yüksek olduğu saptanmıştır.
- Çocuk destek merkezinde kalan ergenlerin sürekli öfke alt ölçeğinden aldıkları puanların çocuk evlerinde kalan ergenlerin sürekli öfke alt ölçeğinden aldıkları puanlara oranla daha yüksek olduğu saptanmıştır.
- Çocuk evlerinde kalan ergenlerin öfke içte alt ölçeğinden aldıkları puanların çocuk destek merkezinde kalan ergenlerin öfke içte alt ölçeğinden aldıkları puanlara oranla daha yüksek olduğu saptanmıştır.
- Çocuk destek merkezinde kalan ergenlerin öfke dışavurum alt ölçeğinden aldıkları puanların çocuk evlerinde kalan ergenlerin öfke dışavurum alt ölçeğinden aldıkları puanlara oranla daha yüksek olduğu saptanmıştır.
- Çocuk evlerinde kalan ergenlerin öfke kontrolü alt ölçeğinden aldıkları puanların çocuk destek merkezinde kalan ergenlerin öfke kontrolü alt ölçeğinden aldıkları puanlara oranla daha yüksek olduğu saptanmıştır.
- Çocuk destek merkezinde kalan ergenlerin fiziksel saldırganlık alt ölçeğinden aldıkları puanların çocuk evlerinde kalan ergenlerin fiziksel saldırganlık alt ölçeğinden aldıkları puanlara oranla daha yüksek olduğu saptanmıştır.
- Ergenlerin sürekli öfke alt ölçeğinden aldıkları puanlar arttıkça ergenlerin saldırganlıktan kaçınma alt ölçeğinden aldıkları puanlarda artmakta olduğu görülmüştür.
- Ergenlerin öfke dışavurum alt ölçeğinden aldıkları puanlar arttıkça ergenlerin fiziksel saldırganlık alt ölçeğinden aldıkları puanlarda artmakta olduğu görülmüştür.
- Ergenlerin öfke dışavurum alt ölçeğinden aldıkları puanlar arttıkça ergenlerin saldırganlık ölçeğinden (toplam skor) aldıkları puanlarda artmakta olduğu görülmüştür.

Öneriler

Bu araştırma İstanbul da Kemerburgaz, Florya ,Tepekent, Alibeyköy ve Beylikdüzü'ünde bulunan Çocuk Destek Merkezi ile Halkalı, Kasımpaşa, Kocamustafapaşa ve Zeytinburnu'nda bulunan Çocuk Evleri'nde yaşayan 72 kız 61 erkek olmak üzere toplam 133 ergen ile yapılmıştır. Bu araştırmanın ülkemizin

diğer illerde bulunan Yetiştirme Yurtlarında yaşayan gençlerle tekrar yapılması, araştırmanın genellenebilmesine katkı sağlayacağı için yararlı olabileceği düşünülmektedir.

Bu araştırmanın örneklemini 15-18 yaş arasındaki ergenlerle sınırlıdır. Bu nedenle araştırmanın sonuçlarını 15-18 yaş arasındaki grubunun dışında olan diğer yaş gruplarına genellemek olası değildir. Bu araştırmaya benzer araştırmaların farklı yaş gruplarına da yapılması konu ile ilgili daha kapsamlı bilgi sahibi olunmasına fayda sağlayacaktır.

Araştırma sonuçların ergenlerin öfkeyi dışavurmanın saldırganlığı yordadığı saptanmıştır. Yani ergenlerin öfkeyi dışavurmanın artmasıyla saldırganlık düzeyi de artacaktır. Elde edilen bu verilerin Yetiştirme Yurtlarında görev yapan psikologların öfke kontrolünde sorun yaşayan ergenlere yol gösterme konusunda yararlı olacağı düşünülmektedir.

Araştırmanın en önemli bulgularından biri de çocuk destek merkezinde kalan ergenlerin sürekli öfke, öfke dışavurum ve fiziksel saldırganlık düzeylerinin çocuk evlerinde kalan ergenlerin sürekli öfke, öfke dışavurum ve fiziksel saldırganlık düzeylerinden anlamlı boyutta yüksek olduğu görülmüştür. Çocuk destek merkezinde kalan ergenlerin madde kullanımı, istismara uğrama ve suça sürüklenmiş olması gibi sebeplerle bu kurumlarda kalıyorlar. Bu sebeple ebeveynlerden ayrı yaşamalarının dışında ergenin farklı travmatik olaylar yaşaması durumu onlarda öfke ve saldırganlığı da gün yüzüne çıkmasını tetiklemektedir. Çocuk destek merkezinde görev yapan tüm çalışanların bu çocuklar üzerinde daha hassas olmaları gerekmektedir. Öfke ve saldırganlık düzeyleri diğer kurumlarda yaşayan ergenlere oranla daha yüksek olması nedeniyle ruh sağlıklarını iyileştirmek adına uzman kişiler tarafından tedbirler alınması bu çocuklarında topluma kazandırılması konusunda yararlı olacağı düşünülmektedir.

REFERENCES

- Acar, S. B. (2015). *Ön Ergenlerde Öfke ve Öfke İfade Tarzlarının Yordayıcısı Olarak Anne Baba Tutumu ve Örselenme Yaşantılarının İncelenmesi*. Yüksek Lisans Tezi. Sosyal Bilimler Enstitüsü. İstanbul Bilim Üniversitesi.
- Ağlamaz, T. (2006). *Lise Öğrencilerinin Saldırganlık Puanlarının Kendini Açma Davranışı, Okul Türü, Cinsiyet, Sınıf Düzeyi, Anne-Baba Öğrenim Düzeyi ve Ailenin Aylık Gelir Düzeyi Açısından İncelenmesi*. Yüksek Lisans Tezi. Sosyal Bilimler Enstitüsü. Ondokuzmayıs Üniversitesi, Samsun.
- Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı (2016). *Faaliyet Raporu*.
- Aktaş, V. (2001). *Çocuklarda Saldırganlık ile Olumsuz Niyet Yükleme Eğilimleri Arasındaki İlişki (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi)*. H.Ü. Sosyal Bilimler Enstitüsü Anabilim Dalı. Ankara.
- Akyürek, F. (2002a). *Aile Sağlığı. Anadolu Üniversitesi Açık Öğretim Fakültesi, Yayın No: 1375*. Eskişehir.
- Akyürek, F. (2002b). *Aile Sağlığı. Anadolu Üniversitesi Açık Öğretim Fakültesi, Yayın No: 1375*. Eskişehir.
- Albayrak, B., Kutlu, Y. (2009). *Ergenlerde Öfke İfade Tarzı ve İlişkili Faktörler*. Maltepe Üniversitesi Hemşirelik Bilim ve Sanatı Dergisi, 2(3), 57-69.
- Altınay, D. (2001). *Psikodrama Grup Psikoterapisi El Kitabı*. İstanbul: Sistem Yayıncılık.
- Arslan C., Hamatra E., Arslan E., & Saygın Y. (2010). *An Investigation of Aggression and Interpersonal Problem Solving in Adolescents. Elementary Education Online*. 9(1): 379-388.
- Aşık, E. (2006). *Yetiştirme Yurdunda Kalan Gençlerin Ergenlik Sorunları ve Başetmeleri. (Yüksek Lisans Tezi)*. Abant İzzet Baysal Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Bolu.
- Aşık, E., Eker, F. (2014). *Yetiştirme Yurdunda Kalan Ergenlerin Sorunları ve Başetmeleri. Kırıkkale Üniversitesi Tıp Fakültesi Dergisi*, 16(2).
- Avcı, F. (2009). *İlköğretim Sekizinci Sınıf Öğrencilerinin Arkadaş İlişkileri ve Cinsiyete Göre Öfke Düzeyleri ve Öfke İfade Tarzlarının İncelenmesi*. Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yüksek Lisans Tezi. Çukurova Üniversitesi, Adana.
- Ay, İ. (2004). *Yatılı İlköğretim Bölge Okulları İle Normal İlköğretim Okulları İkinci Kademe Öğrencilerinin Saldırganlık Düzeyleri Açısından Karşılaştırılması*. Yüksek Lisans Tezi. Sosyal Bilimler Enstitüsü. Atatürk Üniversitesi.
- Aydın, B. (2005). *Çocuk ve Ergen Psikolojisi. Nobel Basımevi (2. Basım)*, Ankara, S:203.
- Bademci, H.Ö., Karadayı, F.E. (2013). *Working with Street Boys: Importance of Creating a Socially Safe Environment through Social Partnership, and Collaboration through Peer-based Interaction. Child Care in Practice*, 19(2): 162-180.
- Bal, S. (2010). *Çocuk Örselenme Yaşantıları, Ana-Baba-Ergen İlişki Biçimleri ve Sosyal Destek Algısının, Kural Dışı Davranışlarla İlişkisi*. Yüksek Lisans Tezi. Sosyal Bilimler Enstitüsü. Çukurova Üniversitesi, Adana.
- Balkaya, F. ve Şahin, N.H. (2003). *Çok Boyutlu Öfke Ölçeği. Makalesi. Türk Psikiyatri Dergisi*. 14(3).192-202.
- Baltaş, A. ve Baltas, Z. (2000). *Stres ve Başa Çıkma Yolları*. Remzi Kitapevi, Yirminci Basım.
- Barett, R.E. (1979), *Anaturalistik Study of Sex Differences in Childrens Aggression, Merril Dalmer, Quarterly*, s.25-193.
- Başaran, C. (2008). *Çeşitli Tür Liselerde Öğrenim Gören Öğrencilerin Saldırganlık Düzeylerinin İncelenmesi*. Yüksek Lisans Tezi. Sosyal Bilimler Enstitüsü. Sakarya Üniversitesi,
- Batıgün, A, Şahin, N. (2003). *Öfke, Dürtüsellik ve Problem Çözme Becerilerindeki Yetersizlik Gençlik İntiharlarının Habercisi Olabilir Mi? Türk Psikoloji Dergisi*, 18(51), 37-52.
- Bayoğlu, A., Puruçuoğlu, E. (2010). *Yetiştirme Yurdunda Kalan Ergenlerin Gelecek Beklentileri ve Sosyal Destek Algıları. Kriz Dergisi*, 18(1), 27-39.
- Bıyıklı, L. (1995). *Korunmaya muhtaç çocuklar ve S.O.S. çocuk köyleri. Özel Eğitim Dergisi*. 2 (1), 3-10.
- Boyras, G. ve Aydın, G. (2016). *Yetiştirme Yurdu ve Anne-Baba Yamnda Kalan Ergenlerde Öğrenilmiş Güçlülük. Türk Psikolojik Danışma ve Rehberlik Dergisi*, 2(20).
- Bozkurt, H. (2010). *İlköğretim II. Kademe Öğrencilerinin Şiddete Yönelik Tutumlarının, bazı Değişkenler Açısından İncelenmesi*. Yüksek Lisans Tezi. Sosyal Bilimler Enstitüsü. Abant İzzet Baysal Üniversitesi, Bolu.

- Browne, K. (2008). *Çocuk İstismarı ve İhmalini Önleme Konusunda Dünya Sağlık Örgütü Tarafından Yürütülen Bilgilendirme ve Eğitim Paketi*, (Çev: İlkiz Altınöğlü-Dikmeer), Koruyucu Aile, Evlat Edinme Hizmetleri ve Ruh Sağlığı. Ankara Üniversitesi Tıp Fakültesi Yay., s.251-257.
- Bulut, I. (1995). *Korunmaya Muhtaç Gençlerin Sosyal Grup Çalışması Gereksinimi*. Çocuk ve Gençlik Ruh Sağlığı Dergisi, 2 (2), 70-75.
- Burak, Y. (2013). *Bilgisayar Oyunlarının İlköğretim Birinci Kademe Öğrencilerinin Saldırganlık Düzeylerine Etkisinin İncelenmesi*. Yüksek Lisans Tezi. Sosyal Bilimler Enstitüsü. Trakya Üniversitesi, Edirne.
- Büyükoztürk, Ş., Kılıç-Çakmak, E., Akgün, Ö.E., Karadeniz, Ş. ve Demirel, F. (2016). *Bilimsel araştırma yöntemleri (Yirminci baskı)*. Ankara: Pegem Akademi.
- Baron, R. A., Bryne, D., Kantovitz, B.H. (1981). *Psychology, understanding behavior*. Tokyo. Holt-Saunders Japan.
- Cengiz, S. (2010). *Ergenlerde Saldırganlık ve Problem Çözme*. Yüksek Lisans Tezi. Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Gazi Üniversitesi, Ankara.
- Clark, L. (2000). *SOS Duygulara Yardım*. (Yazgan.G. ve EvrimYay, Çev). İstanbul.
- C. O'Corner, D. Kirson, Philip, J.Schwartz & Shaver (2001). "Emotion Knowledge: Further Exploration of A Prototype Approach", *Emotion in Social Psychology: Essential Readings*. W. G. Parrott (Editör), 26-56.
- Cüceloğlu, D. (2014). *İnsan ve Davranışı*. İstanbul: Remzi Kitap Evi, 28. Basım.
- Çakışoğlu, M. ve Aktaş, Y. (1997). *Yetiştirme Yurdunda Kalan Gençlerdeki Ruhsal Belirtiler*. Çocuk ve Ergen Ruh Sağlığı Dergisi, 4(2),74-83.
- Çalikoğlu, T. (2010). *Lisede Öğrenimine Devam Eden Ailesinin Yanında Yaşayan Öğrencilerle, Yetiştirme Yurdunda Yaşayan Öğrencilerin Çatışma Çözme Davranışı ile Öfke İfade Stilllerinin Karşılaştırılması*. Yüksek Lisans Tezi. Sosyal Bilimler Enstitüsü. Maltepe Üniversitesi, İstanbul.
- Çelik, H.,ve Otrar, M.,(2009). *Saldırganlık Envanterinin Türkçeye Uyarlanması Geçerlik Ve Güvenirlik Çalışmaları*. M.Ü. Atatürk Eğitim Fakültesi Eğitim Bilimleri Dergisi, 29,101-120.
- Çetin, H. (2004). *Yetiştirme Yurtlarındaki Adölesanların Benlik Saygıları ve Psikolojik Belirtileri*. (Basılmamış Doktora Tezi). Hacettepe Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü. Ankara.
- Çetin, H. ve Çavuşoğlu, H. (2009). *Yetiştirme Yurdunda ve Aileleri ile Yaşayan Adölesanların Benlik Saygıları ve Psikolojik Belirtilerinin Karşılaştırılması*, Dokuz Eylül Üniversitesi Hemşirelik Yüksekokulu Elektronik Dergisi, 2 (4), 137-144.
- Çetinkaya Yıldız, E. ve Hatioğlu Sümer, Z. (2010). *Okul Öncesi Çocuklar ve Şiddet: Tanık ve Kurban Olma Düzeyleri*. İlköğretim Online, 9(2), 630-642.
- Çetinkaya, B. (2006). *Ad Aktarması Yapısındaki Öfke Göstergeleri*. Afyon Kocatepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi. Cilt VIII/Sayı 2.
- Çiçekoğlu, P., ve Durualp, E. (2013). *Yetiştirme Yurdunda Kalan Ergenlerin Yalnızlık Düzeylerinin İnternet Bağımlılığı ve Çeşitli Değişkenler Açısından İncelenmesi*. Dokuz Eylül Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi. 15, 1, s.s: 29-46.
- Çocuk Hizmetleri Yönetmeliği*. Resmi Gazete, 29284, 3 Mart 2015.
- Çolakoğlu, F. F., ve Solak, N. (2014). *Orta Öğretim Öğrencilerinin Cinsiyet ve Okul Türüne Göre Saldırganlık Düzeyleri İle Empatik Eğilimleri Düzeylerinin İncelenmesi*. The Journal of Academic Social Science Studie(26), 57-67.
- Deffenbacher, J.L. & Swaim, R.C.(1999). *Anger Expression İn Mexican American And White Non-Hispanic Adolescents*. Journal Of Counseling Psychology. Jan Vol 46(1) 61-69.
- Demirbilek, S. (2000). *Korunmaya Muhtaç Gençlerin Topluma Kazandırılmasında Yetiştirme Yurtları*. Dokuz Eylül Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi. 15 (2); 137-152.
- Dizman, H. (2003). *Anne ve Babasıyla Yaşayan ve Anne Yoksunu Olan Çocukların Saldırganlık Eğilimlerinin İncelenmesi*. Yüksek Lisans Tezi. Fen Bilimleri Enstitüsü. Ankara Üniversitesi.
- Dizman, H., Gürsoy, F. (2005). *İlköğretim Dördüncü ve Beşinci Sınıfa Devam Eden Anne Yoksunu Olan ve Olmayan Çocukların Saldırganlık Eğilimleri*. Kastamonu Eğitim Dergisi, 13(2), 437-446.

- Donat Bacioğlu, S., Özdemir, Y. (2012). *İlköğretim öğrencilerinin saldırgan davranışları ile yaş, cinsiyet, başarı durumu ve öfke arasındaki ilişkiler*. Eğitim Bilimleri Araştırmaları Dergisi, 2(2), 169-187.
- Eksi A. (2004). *Koruma altında çocuklar; Dünyada beş kıtanın çeşitli ülkelerinden örnekler- Koruma Altındaki Çocuklar*. Ankara Üniversitesi Çocuk Ruh Sağlığı ve Hastalıkları Anabilim Dalı Yayınları, Yayın no: IX. Ankara Üniversitesi Basımevi: 9-24.
- Elkin, N. ve Karadağlı, F. (2016). *Üniversite Öğrencilerinin Öfke İfade Tarzı ve İlişkili Faktörler*. Anadolu Kliniği Tıp Bilimleri Dergisi, 21(1).
- Erdemir, N. (2012). *Farklı Tür Liselerde Öğrenim Gören Öğrencilerin İnternet Kullanım Durumları ile Saldırganlık Düzeyleri Arasındaki İlişkinin İncelenmesi: Gaziantep İli Örneği*. Yüksek Lisans Tezi. Sosyal Bilimler Enstitüsü. Gaziantep Üniversitesi.
- Erim, B. (2001). *Yetiştirme Yurtlarında ve Aileleri Yanında Yaşayan Ergenlerin, Benlik Saygısı, Depresyon ve Yalnızlık Düzeyleri ile Sosyal Destek Sistemleri Açısından Karşılaştırılması*. Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü. Yüksek Lisans Tezi, Ankara.
- Ersoy, Ş. (2001). *Çocuk Yuvasında Kalanlarla Ailesiyle Yaşayan Dokuz Onbir Yaş Grubundaki Çocukların Saldırganlık Eğilimlerinin İncelenmesi*. Doktora Tezi. Fen Bilimleri Enstitüsü. Ankara Üniversitesi.
- Gençoğlu, C., Kumcağız, H. ve Ersanlı, K. (2014). *Ergenlerin Şiddet Eğilimine Etki Eden Ailevi Faktörler*. Electronic Turkish Studies, 9(2), 639-652.
- Gönültaş, O. (2013). *Ortaokul Son Sınıf Öğrencilerinin Öfke ve Saldırganlık Düzeylerinin Bazı Değişkenlere Göre İncelenmesi*. Yüksek Lisans Tezi. Sağlık Bilimleri Enstitüsü. Çukurova Üniversitesi, Adana.
- Gülây, H. (2010). *Okulöncesi dönemde akran ilişkileri*. Pegem Akademi Yayınları: Ankara.
- Güleç, Y. (2002). *Ergenlerin Öfke Yaşantıları, Benlik Algıları ve Akademik Başarı İlişkileri*. Marmara Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü. (Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi) İstanbul.
- Gündoğdu ,M. ve Zeren,G. (1999). *Yetiştirme Yurdunda ve Ailesinin Yanında Kalan Ergenlerin Kimlik Gelişimlerinin Karşılaştırılması*. Türk Psikolojik Danışma ve Rehberlik Dergisi 3:22
- Gürsoy, F. (2002). *Annesi Çalışan ve Çalışmayan Çocukların Saldırganlık Eğilimlerinin İncelenmesi*. Çocuk Gelişimi ve Eğitimi Dergisi, 1 (6-7), 7-15.
- Gürvardar, D. (2001). *Yetiştirme Yurdunda Yetişen Çocuklar ile Ana-Baba Yanında Yetişen Çocukların Umutsuzluk Düzeyinin Karşılaştırılması*. (Yüksek Lisans Tezi) Dokuz Eylül Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü. İzmir.
- Güven, F. (2015). *Ortaokul 8. Sınıf Öğrencilerinin Zorbalık Yapmaları ile Zorbalığa Maruz Kalmalarının, Cinsiyet, Anne-Baba Eğitimi, Sosyoekonomik Düzey ve Empati Eğilimi Açısından İncelenmesi*. Yüksek Lisans Tezi. Sosyal Bilimler Enstitüsü. Toros Üniversitesi, Mersin.
- İmamoğlu, S. (2003). *Öğretmen Adaylarının Öfke Ve Öfke İfade Tarzları İle Bağlanma Stilleri Arasındaki İlişkinin İncelenmesi*. (Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi) Marmara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, İstanbul.
- Karaatlı, M. (2010). *Verilerin düzenlenmesi ve gösterimi*. Ş. Kalaycı (Yay. haz.). SPSS uygulamalı çok değişkenli istatistik teknikleri içinde (s. 3-47). Ankara: Asil Yayın Dağıtım.
- Karabulut EO. ve Ulucan H. (2011). *Yetiştirme Yurdunda Kalan Öğrencilerin Problem Çözme Becerilerinin Çeşitli Değişkenler Bakımından İncelenmesi (Kırşehir ili örneği)*. Ahi Evran Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi; 12(1): 227-238.
- Karadağ-Çaman, Ö. ve Özcebe, H. (2011). *Ankara'da Yetiştirme Yurtlarında Yaşayan Ergenler: Ruhsal Belirtiler, Fiziksel Etkinlik Düzeyi ve İlişkili Etmenler*. Türk Psikiyatri Dergisi, 22(2), 93-103.
- Karasar, N. (2009). *Araştırmalarda Rapor Hazırlama*, Ankara: Nobel Yayınevi.
- Karataş, Z. (2008). *Lise öğrencilerinde öfke ve saldırganlık*. Çukurova Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi, 17(3), 277-294.
- Kaya, S. (2003). *Yetiştirme Yurtlarında Kalan Gençlerin Boş Zaman Değerlendirme Eğitimi ve Etkinliklerin Sosyalleşmeye Etkisi*. (Yayınlanmamış Doktora Tezi), Gazi Üniversitesi, Ankara.

- Kaya, A., Bozaslan, H. ve Genç, G. (2012). *Üniversite Öğrencilerinin Anne-Baba Tutumlarının Problem Çözme Becerilerine, Sosyal Kaygı Düzeylerine ve Akademik Başarılarına Etkisi*. Dicle Üniversitesi Ziya Gökalp Eğitim Fakültesi Dergisi, 18:208-225.
- Kılıçarslan, İ., (2000). *Lise Öğrencilerinin Sürekli Öfke ve Öfke ifade Düzeylerinin Bazı Değişkenlere Göre İncelenmesi*. (Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi) Ondokuzmayıs Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Samsun.
- Kırpınar, I. (1992). *Erzurum Yetiştirme Yurdunda Kalan Gençlerde Ruhsal Belirti Dağılımı*. Turk Psikiyatri Dergisi, 3, 265-268.
- Kısaç, İ. (1997). *Üniversite Öğrencilerinin Sürekli Öfke ve Öfke İfade Biçimi Düzeyleriyle İlgili bir çalışma*. (Yayınlanmamış Doktora Tezi). Hacettepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara.
- Koç, M. (2004). *Gelişim Psikolojisi Açısından Ergenlik Dönemi ve Genel Özellikleri*. Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi, 17 (2); 231-256.
- Kök, M. (2000). *Yetiştirme Yurdundaki Öğrencilerin Psikolojik Belirti Düzeylerinin Değerlendirilmesi*. Pamukkale Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi. 8: 78-84.
- Kurnaz, A (2009). *Saldırganlık ve akran mağduriyetinin çeşitli değişkenler açısından incelenmesi*. (Yayımlanmamış yüksek lisans tezi). Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü. Ankara.
- Kurtoğlu, E. (2009). *Lise Öğrencilerinde Gözlenen Saldırganlık Düzeylerinin Otomatik Düşünceler, Cinsiyet ve Sınıf Düzeyi Açısından İncelenmesi*. Yüksek Lisans Tezi. Eğitim Bilimleri Enstitüsü. Ondokuz Mayıs Üniversitesi, Samsun.
- Mollamehmetoğlu, R.G. (2011). *Trabzon, Ordu, Samsun, Rize ve Giresun Erkek Yetiştirme Yurtlarında Kalan Ergenler İle Trabzon İlinde Ailesi İle Yaşayan Erkek Ergenlerin Depresyon Düzeylerinin Karşılaştırılması*. Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Disiplinler Arası Sosyal Psikiyatri Anabilim Dalı Yüksek Lisans Tezi, Ankara Üniversitesi, Ankara.
- Morris, G.C. (2002). *Psikolojiyi Anlamak, (H. Belgin Ayoasık ve Melike Sayıl, Çev)*. Ankara: Türk Psikologlar Derneği Yayınları. No:23.
- Norşenli, F. (2009). *Ortaöğretim Kurumlarında Öğrenciler Arasında Yaşanan Şiddetin Türü, Yaşanma Sıklığı ve Nedenleri (Ankara İli Örneği)*. Yüksek Lisans Tezi. Eğitim Bilimleri Enstitüsü. Gazi Üniversitesi, Ankara.
- Ocaklı, A. ve Kürtüncü, M. (2004). *Çocuk Yuvasında Yaşayan 9-13 Yaş Grubu Çocuklarda Depresyon ve Benlik Kavramı Düzeylerinin Belirlenmesi*. Eğitim Bilimleri ve Uygulama, 3, (5), 75-86.
- Olmuş, G. Ö. (2001). *Ergenlerin Aile İçi Psikolojik Örüntülerine Göre Sürekli Öfke ve Öfke İfade Tarzlarının İncelenmesi*. (Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi) Marmara Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, İstanbul.
- Onbaşı, N. (2011). *Kadın ve Aile Sağlığı Merkezine Başvuran Çocuklarda Öfke: Anne ve Çocuğun Çocukluk Dönemi İstismar Yaşantıları, Aile İşleyişi ve Annenin Öfke Düzeyi Açısından Bir Değerlendirme*. (Yüksek Lisans Tezi), Maltepe Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Psikoloji Anabilim Dalı, İstanbul.
- Öcal, A. ve Kemerkaya, G. (2011). *Yetiştirme Yurdunda Kalmış Yetişkinlerin Devlet ve Vatandaşlık Algıları Üzerine Nitel Bir Araştırma*. Ondokuz Mayıs Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi, 30(1), 63-82.
- Öcal, A., Kemerkaya, G. (2014) *Yetiştirme Yurtlarında Kalan 6.-8. Sınıf Öğrencilerinin Sosyalleşme Becerilerinin İncelenmesi*. Kastamonu Üniversitesi Kastamonu Eğitim Dergisi, 23(4), 1567-1584.
- Öntaş, C. Ö. (1998). *Kurum Bakımı Deneyimi Olan Genç Yetişkinlerin Sosyal Destek Sistemi ve Ruh Sağlığı Durumları*. (Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi) Hacettepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara.
- Özdemir, Y., Vazsonyi, A.ve Çok, F. (2013). *Parenting Processes and Aggression: The Role Of Self-Control Among Turkish Adolescents*. Journal Of Adolescence 36, 65–77.
- Özer, A.K., (2002), *Ben Değeri Tiryakiliği Duygusal Gerilimle Başedebilme*, 3.basım, Sistem Yayıncılık, İstanbul.
- Özer K, *Sürekli öfke ve öfke ifade tarzı ölçeklerinin ön çalışması*, Türk Psikoloji Dergisi, 1994, 9(31): 26-35.
- Özmen, A. (2004). *Öfke: Kuramsal Yaklaşımlar ve Bireylerde Öfkenin Ortaya Çıkmasına Neden Olan Etmenler*. Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Fakültesi Dergisi, cilt: 39, sayı: 1, ss:39-56.

- Öztürk, N. (2008). *Ortaöğretim 9. Sınıf Öğrencilerinin Saldırganlık Düzeylerinin Bazı Değişkenler Açısından İncelenmesi*. Yüksek Lisans Tezi. Yeditepe Üniversitesi, İstanbul.
- Pekince, H. (2012). *Ergenlerin Saldırganlık Düzeyleri ile Sosyal Aktivitelere Katılımları Arasındaki İlişkinin İncelenmesi*. Yüksek Lisans Tezi. Sağlık Bilimleri Enstitüsü. İnönü Üniversitesi, Malatya.
- Pınar, N. (2006). *Görsel Medya ve Şiddet Kültürünün Orta Öğretim Öğrencileri Üzerine Etkisi*. Yüksek Lisans Tezi. Sağlık Bilimleri Enstitüsü. Selçuk Üniversitesi, Konya.
- Sadi, E. (2007). *Ergenlerin Kimlik Oluşturma Sürecinde Televizyon Programlarının Etkileri (Denizli İli Tavas İlçesi Örneği)*. Yüksek Lisans Tezi. Eğitim Bilimleri Enstitüsü. Gazi Üniversitesi, Ankara.
- Sala, G. (1997). *Zonguldak Karaelmas Üniversitesi Öğrencilerinin Öfke İfade Etme Biçimlerinin Belirlenmesi*. (Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi), Hacettepe Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- Sarıdağ, B. (2014). *Doğu Anadolu Bölgesinde Yaşayan Adölesan ve Yetişkinlerin Beslenme Alışkanlıkları İle Yeme Tutum ve Davranışlarının Belirlenmesi*. (Yüksek Lisans Tezi) Başkent Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Ankara
- Satan, A. (2006). *İlköğretim 2. Kademe Öğrencilerinin Zorba Davranış Eğilimlerinin Okul Türü ve Bazı Sosyo-Demografik Değişkenler İle İlişkisi*. (Yayınlanmamış Doktora Tezi), Marmara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, İstanbul.
- Senemoğlu, N. (2005). *Gelişim, öğrenme ve öğretim: Kuramdan Uygulamaya*. (12. Basım). Ankara: Gazi Kitabevi.
- Sosyal Hizmetler ve Çocuk Esirgeme Kurumu Kanunu, T.C. Resmi Gazete, 18059, 24.05.1983.
- Soyaldın, Z. S. (2007). *Orta Öğretim Öğrencilerinin Öfke İfade Tarzları İle Mizah Tarzları Arasındaki İlişkinin İncelenmesi*. (Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi), Mersin Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Mersin.
- Soykan, Ç., (2003), *Öfke ve Öfke Yönetimi*, Kriz Dergisi, 11 (2): 19-27.
- Soysal, A. (2001). *6. Ulusal Psikoloji Öğrencileri Kongresi Bildiri Özetleri*, Ankara Hacettepe Üniversitesi Yayınları.
- Steinberg, L. (2007). *Ergenlik*. Ankara: İmge Kitabevi Yayınları.
- Şahin, E., (2007). *Psikolojik İhtiyaçları Farklı Lise Öğrencilerinin Saldırganlık Düzeyleri*. Yüksek Lisans Tezi. Sosyal Bilimler Enstitüsü. Hacettepe Üniversitesi, Ankara.
- Şenocak, H. (2005). *Korunmaya Muhtaç Çocuklar: İstanbul Yetiştirme Yurtları Üzerine Bir Alan Araştırması*. (Yayınlanmamış Doktora Tezi) İstanbul Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.
- Şenocak, H. (2005). *Korunmaya Muhtaç Çocuklara Sağlanan Bakım Yöntemleri*. <http://dergipark.gov.tr/download/article-file/9187> 20.06.1018.
- Şenocak, H. (2006). *Korunmaya Muhtaç Çocuklara Sağlanan Bakım Yöntemleri*, Sosyal Siyaset Konferansları 51 : 177-228
- Şimşek Z, Erol N, Öztop D, Münir K, Özen Ö. (2008). *Kurum bakımındaki çocuk ve ergenlerde davranış ve duygusal sorunların epidemiyolojisi: ulusal örnekleme karşılaştırmalı bir araştırma*. Türk Psikiyatri Dergisi, 19: 235-246.
- Tanbağ, H. (2004). *Aileleri İle Birlikte ve Yetiştirme Yurtlarında Yaşayan Adölesanların Öfke İfade Etme Biçimleri*. (Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Hacettepe Üniversitesi Sağlık Bilimler Enstitüsü, Ankara.
- Tanrıkulu T, (2002). *Yetiştirme yurtlarında ve aile ortamında yaşayan ergenlerin bilişsel yapıları (olumsuz otomatik düşünceler) ve problem çözme becerileri açısından incelenmesi*. (M.Ü. Yüksek Lisans Tezi), Marmara Üniversitesi / Eğitim Bilimleri Enstitüsü, İstanbul.
- Temel, F. ve Aksoy, A. (2001). *Ergenlik ve Gelişimi: Yetişkinliğe İlk Adım*. Nobel Yayınları, Ankara.
- Terzi, C. (2009). *Ergenlerde Saldırganlığın Madde Bağımlılığı ve Diğer Değişkenlerle İlişkisi*. Yüksek Lisans Tezi. Eğitim Bilimleri Enstitüsü. Gazi Üniversitesi, Ankara.
- Tümkaya, S. (2005). *Ailesi Yanında ve Yetiştirme Yurdunda Kalan Ergenlerin Umutsuzluk Düzeylerinin Karşılaştırılması*. Türk Eğitim Bilimleri Dergisi, 3(4): 445-459.
- Türkiye Bilimler Akademisi Raporları (2004). *Ergen ve Ruhsal Sorunları Durum Saptama Çalışması (Sayı:4)*.

Ankara.

- Uluyurt, F. (2012). *Bazı Değişkenlere Göre Okul Öncesi Eğitim Kurumlarına Devam Eden 5-6 Yaş Grubu Çocuklarının Akran İlişkileri*. (Yüksek Lisans Tezi). Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Konya.
- Uras, B. (2001). *Kurum Bakımında Olan ve Ailesi Yanında Kalan Çocuklarda Öğrenilmiş Çaresizlik ile Depresyon Puanları Arasındaki İlişkinin İncelenmesi*. (Yüksek Lisans Tezi). Ege Üniversitesi, İzmir.
- Uslu, G. (2004). *Lise Öğrencilerinin Sürekli Öfke ve Öfke İfade Düzeylerini Yordayan Bazı Değişkenler*. Yüksek Lisans Tezi. Eğitim Bilimleri Enstitüsü. Gazi Üniversitesi, Ankara.
- Üstün, B. (2008). *Yetiştirme Yurdu Deneyimi Olan Genç Yetişkinlerin Çocuklarının Duygusal ve Davranışsal Sorunları*. (Yüksek Lisans Tezi) Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara.
- Üstün, B. ve Yavuzarslan, F. (1995). *Öfkenin Gücü*. Hacettepe Üniversitesi Hemşirelik Yüksekokulu Dergisi, 2(2), 42-46.
- Yağcı, İ. (2017). *Üniversite Öğrencilerinde Bağlanma Stilleri ve Öfke İfade Tarzları Arasındaki İlişkide Aleksitiminin Aracı Rolü*. (Yüksek Lisans Tezi). Haliç Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.
- Üstüner S, Erol N. ve Şimşek Z. (2005). *Koruyucu Aile Bakımı Altındaki Çocukların Davranış ve Duygusal Sorunları*. Çocuk ve Gençlik Ruh Sağlığı Dergisi, 12(3): 130-140.
- Yavuz, N. (2009). *İlköğretim 7. ve 8. Sınıf Öğrencilerinin Şiddet Eğilimlerinin Çeşitli Değişkenler Açısından İncelenmesi*. Yüksek Lisans Tezi, Yeditepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul
- Yazıcı, E. (2012). *Türkiye’de Çocuk Koruma Sistemi ve Koruyucu Aile BakımYönteminde Yeni Yaklaşımlar*. Çankırı Karatekin Üniversitesi Çankırı Karatekin University İktisadi ve İdari Bilimler Journal of The Faculty of Economics Fakültesi Dergisi. 4.(2):508-509
- Yavuzer, H. (2013). *Çocuk Psikolojisi*. (36. Baskı) İstanbul: Remzi Kitabevi.
- Yavuzer, Y. (2013). *Investigation Of Relationship Between Aggression and Sociometric Popularity In Adolescents*. Nigde University, Educational Sciences: Theory & Practice. 13(2), Spring, 775-78
- Yeğen. B. (2008). *Ortaöğretim Öğrencilerinin Sosyal Uyumları ile Saldırganlık Düzeyleri Arasındaki İlişkinin İncelenmesi*. Kadıköy İlçesi Örneği. (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi).Yeditepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.
- Yıldırım , E., (2006). *Yetiştirme Yurtlarında ve Ailesinin Yanında Kalan İlköğretim 2. Kademe Öğrencilerinin Çatışma Çözme ve Öfke İfade Stilllerinin İncelenmesi*. (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi), Marmara Üniversitesi, İstanbul.
- Yıldırım, A. (2015). *Hokeycilerin İletişim Becerileri ve Saldırganlık Düzeylerinin İncelenmesi*. (Yüksek Lisans Tezi). Gaziantep Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Gaziantep.
- Yılmaz, İ. (2008). *Endüstri Meslek Lisesi Öğrencilerinin Saldırganlık Düzeylerinin Çok Boyutlu Olarak İncelenmesi*. Yüksek Lisans Tezi. Sosyal Bilimler Enstitüsü. Yeditepe Üniversitesi, İstanbul.
- Yolcuoğlu, İ. G. (2009). *Türkiye’de Çocuk Koruma Sisteminin Genel Olarak Değerlendirilmesi*. Aile Toplum Dergisi, 17.
- Yücel, N. (2009). *Ergenlerin Akran İlişkileri ve Yalnızlık Düzeylerinde Evde İnternet Kullanımının Etkilerinin İncelenmesi*. Yüksek Lisans Tezi. Fen Bilimleri Enstitüsü. Ankara Üniversitesi.
- Zengin, E. (2008). *Anne Baba Tutumları ile Adolesan Saldırganlığı Arasındaki İlişkinin İncelenmesi*. Yüksek Lisans Tezi. Sağlık Bilimleri Enstitüsü. Atatürk Üniversitesi, Erzurum.